

Határozatok Tára

MANUEL CAMPOS SÁNCHEZ-BORDONA
FŐTANÁCSNOK INDÍTVÁNYA
Az ismertetés napja: 2023. május 25.¹

C-86/22. sz. ügy

**Papier Mettler Italia Srl
kontra**

**Ministero della Transizione Ecologica (korábban: Ministero dell’Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare),
Ministero dello Sviluppo Economico;
az Associazione Italiana delle Bioplastiche e dei Materiali Biodegradabili e Compostabili –
Assobioplastiche
részvételével**

(a Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio [Lazio tartományi közigazgatási bíróság, Olaszország] által előterjesztett előzetes döntéshozatal iránti kérelem)

„Előzetes döntéshozatal – 98/34/EK irányelv – Tagállami kötelezettség a műszakiszabály-tervezetek Bizottsággal való közlésére – A műszaki szabály közlésének elmulasztása – 94/62/EK irányelv – Jogszabályok harmonizációja – Környezet – Csomagolás és csomagolási hulladék – Könnyű műanyag hordtasak – Az uniós szabályozásban előírtaknál szigorúbb műszaki előírásokat tartalmazó nemzeti szabályozás – Az EUMSZ 114. cikk (5) és (6) bekezdése – A 94/62 irányelv közvetlen hatálya – A magánszemélyeknek okozott károkért való tagállami felelősség”

1. A könnyű műanyag hordtasakok kereskedelmi sikere csekély súlyuknak és a lebomlással szembeni ellenállásuknak tulajdonítható. Elterjedésük – mivel csak egyszer vagy kevésszer használják őket, és könnyen eldobhatók – súlyos szennyezési problémát okoz.² Sok ilyen hordtasak kerül ki a hulladékgazdálkodás áramából, és a természetben halmozódik fel, különösen tengeri hulladék formájában.³

¹ Eredeti nyelv: spanyol.

² Lásd az ENSZ Környezetvédelmi Közgyűlésének UNEP/EA.5/Res.14. sz. határozatát, 2022. március 2., A műanyagszennyezés megszüntetése: úton egy jogilag kötelező erejű nemzetközi eszköz felé.

³ E jelenségről az Unióban lásd: 2018. január 16-i COM(2018) 28 végleges dokumentum. A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: A műanyagok körforgásos gazdaságban betöltött szerepével kapcsolatos európai stratégia.

2. A jelen előzetes döntéshozatal iránti kérelemben a Bíróságnak egy olyan olasz szabályozásnak az uniós joggal való összeegyeztethetőségét kell megvizsgálnia, amely Olaszország területén megtiltotta a meghatározott jellemzőkkel rendelkező műanyag hordtasakok használatát, noha a 94/62/EK irányelv⁴ valamennyi tagállamban engedélyezte azok forgalmazását.

I. Jogi háttér

A. Az uniós jog

1. A 94/62/EK irányelv

3. Az 1. cikk („Célkitűzések”) szerint:

„(1) Ezen irányelv célja, hogy összhangba hozza a csomagolással és csomagolási hulladékkal való gazdálkodásra vonatkozó nemzeti intézkedéseket, egyfelől annak érdekében, hogy megakadályozza azoknak a tagállamok és a harmadik országok környezetére gyakorolt hatását, vagy csökkentse e hatást, ilyen módon biztosítva a környezet védelmének magas szintjét, és másfelől hogy biztosítsa a belső piac zavartalan működését, valamint megakadályozza a kereskedelem útjába állított akadályokat, és a verseny torzítását és korlátozását a Közösségen belül.

[...].”

4. A 2. cikk („Hatály”) a következőképpen szól:

„(1) Ezen irányelv hatálya kiterjed valamennyi, a Közösségben forgalomba hozott csomagolásra, valamint csomagolási hulladéokra, függetlenül attól, hogy az ipari, kereskedelmi, hivatali, üzleti, szolgáltatási, háztartási vagy bármilyen más szinten keletkezik, tekintet nélkül azok anyagára.

[...].”

5. A 3. cikk („Fogalommeghatározások”) ⁵ alkalmazásában:

„[...]

1b. műanyag hordtasak: olyan, műanyagból készült, fogófüllel ellátott vagy fogófül nélküli hordtasak, amelyet az áruk vagy termékek értékesítési pontján biztosítanak a fogyasztók részére;

1c. könnyű műanyag hordtasak: olyan műanyag hordtasak, amelynek falvastagsága 50 mikronnál kevesebb;

[...].”

⁴ A csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 1994. L 365., 10. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 13. kötet, 349. o.).

⁵ A 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése tekintetében történő módosításáról szóló, 2015. április 29-i 2015/720/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 2015. L 115., 11. o.) naprakésszé tett változata.

6. A 4. cikk („Megelőzés”) 1. b. pontja értelmében:⁶

„1a. A tagállamok intézkedéseket hoznak annak érdekében, hogy a könnyű műanyag hordtasakoknak a területükön történő felhasználásában tartós csökkenést érjenek el.

Ezek az intézkedések magukban foglalhatják nemzeti felhasználás-csökkentési célok alkalmazását, a 18. cikktől eltérve gazdasági eszközök és forgalombahozatali korlátozások fenntartását vagy bevezetését, amennyiben ezek a korlátozások arányosak és megkülönböztetéstől mentesek.

[...].”

7. A 9. cikk („Lényeges követelmények”) megállapítja:

„(1) A tagállamok biztosítják, hogy az irányelv hatálybalépésétől számított három éven túl a csomagolást csak akkor lehessen forgalomba hozni, ha az eleget tesz az irányelvben, ideértve a II. mellékletet is, meghatározott lényeges követelményeknek.

[...].”

8. A 16. cikk („Értesítés”) kimondja:

„(1) A [műszaki szabványok és szabályok terén alkalmazott információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 1983. március 28-i] 83/189/EGK [tanácsi] irányelv [(HL 1983. L 109., 8. o.)] sérelme nélkül a tagállamok, mielőtt intézkedéseket hoznának, azon intézkedések tervezeteiről, amelyeket az irányelv keretében kívánnak elfogadni, kivéve az adópolitikai jellegű intézkedéseket, de beleértve azokat az adópolitikai intézkedésekhez kapcsolódó műszaki előírásokat, amelyek annak érdekében kapcsolódnak adópolitikai rendelkezésekhez, hogy előmozdítsák az e műszaki előírásoknak való megfelelést, értesítik a Bizottságot annak érdekében, hogy ez utóbbi számára lehetővé tegyék azoknak a fennálló rendelkezések figyelembevételével való vizsgálatát, minden esetben a fenti irányelv szerinti eljárást követve.

(2) Ha a tervezett intézkedés a [83/189] irányelv értelmében vett műszaki előírásra is kiterjed, az érintett tagállam az ezen irányelvben meghatározott értesítési eljárást követve utalhat arra, hogy az értesítés ugyancsak érvényes a [83/189] irányelvre nézve is.”

9. A 18. cikk („A forgalomba hozatal szabadsága”) rögzíti:

„A tagállamok nem tilthatják meg olyan csomagolás forgalomba hozatalát területükön, amely eleget tesz ezen irányelv rendelkezéseinek.”

10. A II. melléklet „a csomagolás összetételére, valamint újrafelhasználható és újrahasznosítható (ideértve az újrafeldolgozható) jellegére vonatkozó lényegi követelmények[et]” szabályozza.

⁶ Uo.

2. A 98/34/EK irányelv⁷

11. Az 1. cikk kimondja:

„Ezen irányelv alkalmazásában az következő meghatározásokat kell alkalmazni:

12. »műszakiszabály-tervezet«: a műszaki leírás vagy más követelmény, illetve a szolgáltatásra vonatkozó szabály szövege, beleértve a közigazgatási rendelkezéseket is, amelyet azzal a céllal fogalmaztak meg, hogy azt műszaki előírásként elfogadtassák, vagy amelyet végül elfogadnak, és a szöveg az előkészítés olyan fokán áll, amelyen még lényeges módosítások végezhetők.

[...]

12. A 8. cikk szerint:

„(1) A 10. cikkre is figyelemmel a tagállamok azonnal közölnek a Bizottsággal minden műszakiszabály-tervezetet, kivéve ha az csak egy nemzetközi vagy európai szabvány teljes szövegét ülteti át, ebben az esetben a megfelelő szabványra történő hivatkozás is elegendő; a Bizottságot egy közleményben a szabály elfogadása szükségességének indokairól is tájékoztatni kell, amennyiben ezek nem derülnek ki már a tervezetből is.

[...]

(5) Ha a műszakiszabály-tervezet olyan intézkedés részét képezi, amelyet egy másik közösségi jogszabály alapján a tervezési szakaszban közölni kell a Bizottsággal, a tagállamok az (1) bekezdés szerinti közleményt e másik jogszabály keretein belül tehetik meg, amennyiben szabályszerűen utalnak arra, hogy az említett közlemény ezen irányelvet is érinti.

Amennyiben a Bizottság nem tesz észrevételt ezen irányelv szerint egy műszakiszabály-tervezetre, ez nem sértheti a közösségi jogszabályok alapján meghozandó egyéb döntéseket.”

B. A nemzeti jog. A 2013. március 18-i rendelet⁸

13. Az 1. cikk meghatározása szerint a bevásárlótasakok „az értékesítési pontokon ingyenesen kapható vagy megvásárolható, élelmiszerek és nem élelmiszer-ipari termékek fogyasztó általi szállítására szolgáló hordtasakok”.

⁷ Az 1998. július 20-i 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvel (HL 1998. L 217., 18. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 21. kötet, 8. o.) módosított, a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról [helyesen: a műszaki szabványok és szabályok, valamint az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok terén alkalmazott információszolgáltatási eljárás megállapításáról] szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv. Ezen irányelv helyébe 2015. október 6-tól a műszaki szabályokkal és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályokkal kapcsolatos információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 2015. szeptember 9-i (EU) 2015/1535 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL 2015. L 241., 1. o.) lépett.

⁸ A 2013. március 18-i Decreto ministeriale – Individuazione delle caratteristiche tecniche dei sacchi per l’asporto delle merci, del Ministero dell’Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare e del Ministero dello Sviluppo Economico (a Ministero dell’Ambiente e della Tutela del Territorio e del Mare [környezeti, tenger és területvédelmi minisztérium, Olaszország] és a Ministero dello Sviluppo Economico [gazdasági fejlesztési minisztérium, Olaszország] a hordtasakok műszaki jellemzőinek meghatározásáról szóló közös miniszteri rendelete) [a GURI 2013. március 27-i 73. száma] (a továbbiakban: a 2013. évi rendelet).

14. A 2. cikk értelmében:

„1. Az alábbi kategóriákba tartozó bevásárlótasakok forgalmazása engedélyezett:

- a) biológiai úton lebontható és komposztálható, az UNI EN 13432:2002 harmonizált szabványnak megfelelő eldobható hordtasakok;⁹
- b) az a) pontban felsoroltaktól eltérő polimerekből készült, újrafelhasználható hordtasakok, amelyek a hordtasak hasznos felületéhez erősített füllel rendelkeznek, valamint:
 - b.1. falvastagságuk meghaladja a 200 mikront, és amelyek élelmiszerekhez történő felhasználás esetében legalább 30 százalékban újrafeldolgozott műanyagot tartalmaznak;
 - b.2. falvastagságuk meghaladja a 100 mikront, és amelyek nem élelmiszerekhez történő felhasználás esetében legalább 10 százalékban újrafeldolgozott műanyagot tartalmaznak;
- c) az a) pontban felsoroltaktól eltérő polimerekből készült, újrafelhasználható hordtasakok, amelyek a hordtasak hasznos felületéből kialakított füllel rendelkeznek, valamint:
 - c.1. falvastagságuk meghaladja a 100 mikront, és amelyek élelmiszerekhez történő felhasználás esetében legalább 30 százalékban újrafeldolgozott műanyagot tartalmaznak;
 - c.2. falvastagságuk meghaladja a 60 mikront, és amelyek nem élelmiszerekhez történő felhasználás esetében legalább 10 százalékban újrafeldolgozott műanyagot tartalmaznak.

2. A papírból, természetes szálakból, poliamid szálakból vagy polimerektől eltérő anyagokból készült, újrafelhasználható bevásárlótasakok forgalmazása ugyancsak engedélyezett.

[...].”

15. A 6. cikk szerint:

„A jelen rendeletre a [98/34] európai parlamenti és a tanácsi irányelv szerinti közzési eljárás alkalmazandó, és a rendelet az említett eljárás sikeres lezárását követően lép hatályba.”

II. A tényállás, az eljárás és az előzetes döntéshozatalra előterjesztett kérdések

16. A Papier Mettler Italia Srl (a továbbiakban: Papier Mettler) csomagolások és csomagolóanyagok forgalmazásával foglalkozó társaság. A tevékenysége konkrétan polietilén csomagolások, köztük műanyag hordtasakok gyártására összpontosul.

17. A Papier Mettler, mivel úgy vélte, hogy számára sérelmes a 2013. évi rendelet, e rendelet megsemmisítése és az e rendelet következtében elszenvedett vagy elszenvedendő károk megtérítése iránti kérelmet nyújtott be a kérdést előterjesztő bírósághoz.¹⁰

⁹ UNI EN 13432:2002, 2002. március 1., Imballaggi – Requisiti per imballaggi recuperabili mediante compostaggio e biodegradazione – Schema di prova e criteri di valutazione per l'accettazione finale degli imballaggi. A dokumentum fizetés ellenében elérhető az UNI Ente Italiano di Normazione honlapján.

¹⁰ A tárgyaláson e károkat a 94/62 irányelv követelményeinek megfelelően előállított, általa más tagállamokban jogszerűen forgalmazott hordtasakok Olaszországban történő forgalmazásának ellehetetlenítése miatt elmaradt haszonként határozta meg.

18. A Papier Mettler keresete alátámasztására a következő érveket hozta fel:

- a 2013. évi rendelet megtiltja a 94/62 irányelv által engedélyezett műanyag hordtasakok forgalmazását. Konkrétan e rendelet 2. cikke előírja, hogy a műanyag hordtasakoknak bizonyos műszaki követelményeknek kell megfelelniük, ami ellentétes a 94/62 és a 98/34 irányelvvel.
- Eljárási szempontból – és mivel a 94/62 irányelv harmonizációs irányelv – a nemzeti hatóság által megállapított műszaki szabályokat előzetesen be kell jelenteni a Bizottságnak (az EUMSZ 114. cikk (5) és (6) bekezdése).
- A 94/62 irányelv 16. cikke alapján a tagállamok értesítik a Bizottságot az általuk elfogadni kívánt intézkedések tervezeteiről annak érdekében, hogy a Bizottság megvizsgálhassa azokat a fennálló rendelkezések alapján.
- A 98/34 irányelv 8. cikke szintén előírja, hogy „minden műszakiszabály-tervezetet”, valamint „a szabály elfogadása szükségességének indokait” e szabály elfogadását megelőzően közölni kell a Bizottsággal.
- Következésképpen a 2013. évi rendeletet előzetesen közölni kellett volna a Bizottsággal, amit az Olasz Köztársaság elmulasztott megtenni.
- Anyagi jogi szempontból a 2013. évi rendelet ellentétes a 94/62 irányelvvel, amennyiben az említett rendelet tiltja azon hordtasakok forgalmazását, amelyek megfelelnek az irányelv II. mellékletének 3. pontjában meghatározott hasznosítási követelmények valamelyikének.¹¹

19. Az alperes közigazgatási szerv az alábbi érvekre hivatkozva vitatta a Papier Mettler kérelmét:

- a 2013. évi rendeletet az adott március 12-én szabályszerűen közölték az Európai Bizottsággal. E rendelet hatálybalépésének feltétele volt a 98/34 irányelv szerinti eljárás sikeres lezárása. Az említett eljárás 2013. szeptember 13-án zárult le.
- A 2013. évi rendeletben előírt műszaki szabályok a szelektíven gyűjtött szerves hulladék szennyezése problémájának olaszországi kezelése miatt, valamint a biológiai úton lebontható és komposztálható műanyag hordtasakok használatának ösztönzése céljából szükségesek.¹²
- A 2013. évi rendelet a forgalmazható hordtasakok bizonyos típusainak meghatározásával¹³ kizárólag az olyan műanyag hordtasakok forgalomba hozatalára vonatkozó részleges tilalmat vezetett be, amelyek falvastagsága – mivel nem ér el egy meghatározott mértéket – nem tudja kellőképpen garantálni az újrahasználatot, és amelyek gyorsan műanyag hulladékká válnak.

¹¹ A 2013. évi rendelet megtiltotta az olyan hordtasakok forgalmazását, amelyek nem felelnek meg az UNI EN 13432:2002 szabványnak, vagy a falvastagságra és formára vonatkozó további műszaki előírásoknak. A 94/62 irányelv nem ír elő ilyen követelményeket, ezért Olaszország a 94/62 irányelv II. mellékletének 3. cikkében foglalt követelményeknek megfelelő hordtasakok forgalmazását akadályozza meg.

¹² Az olasz fogyasztók azon szokására utal, miszerint egyszer használatos műanyag hordtasakokat használnak a szerves hulladék gyűjtésére.

¹³ Nevezetesen: a) az EN 13432:2002 harmonizált szabványnak megfelelő, biológiai úton lebontható és komposztálható hordtasakok; b) meghatározott falvastagságú, és ezáltal újrahasználatos hagyományos műanyag hordtasakok; c) papírból, természetes szálszövetből, poliamid szálból és a polimerektől eltérő anyagokból előállított, újrahasználatos hordtasakok.

20. E körülmények között a Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Lazio tartományi közigazgatási bíróság, Olaszország) előzetes döntéshozatal céljából az alábbi kérdéseket terjesztette elő:

- „1) Ellentétes-e az EUMSZ 114. cikk (5) és (6) bekezdésével, valamint a [94/62] irányelv 16. cikkének (1) bekezdésével és a [98/34] irányelv 8. cikkével a megtámadott tárcaközi rendelethez hasonló olyan nemzeti rendelkezés alkalmazása, amely megtiltja az egyszer használatos, biológiai úton nem lebontható anyagokból előállított, de a [94/62] irányelvben meghatározott más követelményeknek megfelelő hordtasakok forgalmazását, ha az uniós szabályozásnál szigorúbb műszaki szabályokat tartalmazó, szóban forgó nemzeti szabályozást a tagállam előzetesen nem jelentette be az Európai Bizottságnak, hanem azt csak az elfogadását követően és a közzétételét megelőzően közölte?
- 2) Úgy kell-e értelmezni a [94/62] irányelv 1., 2. cikkét, 9. cikkének (1) bekezdését és 18. cikkét, amelyeket az irányelv II. mellékletének 1., 2. és 3. pontja egészít ki, hogy azokkal ellentétes az olyan nemzeti szabályozás elfogadása, amely megtiltja az egyszer használatos, biológiai úton nem lebontható anyagokból előállított, de a [94/62] irányelvben meghatározott más követelményeknek megfelelő hordtasakok forgalmazását, vagy a nemzeti szabályozásban meghatározott további műszaki szabályok igazolhatók a magasabb szintű környezetvédelem biztosítására irányuló célkitűzés alapján, figyelembe véve esetlegesen a tagállam sajátos hulladékgyűjtési problémáit, és azt, hogy a tagállamnak ezen a kapcsolódó területen is teljesítenie kell uniós kötelezettségeket?
- 3) Úgy kell-e értelmezni a [94/62] irányelv 1., 2. cikkét, 9. cikkének (1) bekezdését és 18. cikkét, amelyeket az irányelv II. mellékletének 1., 2. és 3. cikke egészít ki, hogy azok olyan világos és pontos szabályt képeznek, amely alkalmas az irányelv követelményeinek megfelelő hordtasakok forgalmazása bármely akadályának megtiltására, és arra, hogy az esetlegesen eltérő nemzeti szabályozást valamennyi állami szerv, köztük a közigazgatási szervek, figyelmen kívül hagyják?
- 4) Végül, a [94/62] irányelv 18. cikke súlyos és nyilvánvaló megsértésének minősülhet-e az olyan nemzeti szabályozás elfogadása, amely tiltja az egyszer használatos, biológiai úton nem lebontható, de a [94/62] irányelv követelményeinek megfelelően előállított hordtasakok forgalmazását, amennyiben azt nem igazolja a magasabb szintű környezetvédelem biztosításának célkitűzése, a tagállam sajátos hulladékgyűjtési problémái, és az, hogy a tagállamnak ezen a kapcsolódó területen is teljesítenie kell uniós kötelezettségeket?”

III. A Bíróság előtti eljárás

21. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelmet 2022. február 9-én nyújtották be a Bírósághoz.

22. A Papier Mettler, az Associazione Italiana delle Bioplastiche e dei Materiali Biodegradabili e Compostabili (a továbbiakban: Assobioplastiche), az olasz kormány és az Európai Bizottság nyújtott be írásbeli észrevételeket. A 2023. március 22-i tárgyaláson valamennyien megjelentek.

IV. Értékelés

A. Előzetes megjegyzések

23. Mindenekelőtt azt kell tisztázni, hogy az alapügyben eljáró bíróság milyen típusú műanyag hordtasakokra utal. Bár az előzetes döntéshozatalra utaló határozat nem használ mindig egységes terminológiát, mindenesetre úgy tűnik, hogy az egyszer használatos,¹⁴ eldobható, biológiai úton nem lebontható és nem komposztálható anyagokból előállított, de a 94/62 irányelvben meghatározott más követelményeknek megfelelő könnyű műanyag hordtasakokra hivatkozik.

24. Másodsorban az uniós jognak az előterjesztett kérdések megválaszolása szempontjából releváns szabályait kell tisztázni:

- jöllehet a kérdést előterjesztő bíróság a 94/62 irányelv 1. és 2. cikkére hivatkozik, valójában nem ezeket a rendelkezéseket szükséges értelmezni (amelyek az említett irányelv tárgyára, illetve hatályára vonatkoznak), mivel nem kétséges a műanyag hordtasakok csomagolásként való minősítése.¹⁵
- Ezzel szemben a 94/62 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése és 18. cikke meghatározó lehet a jogvita eldöntése szempontjából.

B. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatósága

25. Az Assobioplastiche és az olasz kormány úgy véli, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatatlan, mivel szerintük a 2013. évi rendelet soha nem lépett hatályba, vagy azt hatályon kívül helyezték.

26. Az Assobioplastiche az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadhatóságát azon az alapon is vitatja, hogy a kérdést előterjesztő bíróság nem vette figyelembe a 94/62 irányelv 4. cikkének (1a) bekezdését.

27. Úgy vélem, hogy e kifogások egyike sem indokolja az előzetes döntéshozatal iránti kérelem *a limine* elutasítását. A kérdést előterjesztő bíróság saját hatáskörében határozza meg az előzetes döntéshozatal iránti kérelmek tárgyát képező jogvitára irányadó nemzeti jogi keretet. E kérelmek köztudottan a relevancia vélelmét élvezik.¹⁶

28. A felek a tárgyaláson anélkül vitatták meg hosszasan a 2013. évi rendelet hatályát és alkalmazását, hogy az általuk előadottakból e tekintetben egyértelmű megoldást lehetett volna levonni. Egyetértettek abban, hogy a kialakult szabályozás zavaros: egyesek kaotikusnak, mások megmagyarázhatatlannak, megint mások szabályozási rendellenességnek minősítették.

¹⁴ Pontosabban talán eldobható, és nem feltétlenül egyszer használatos hordtasakoknak kellene nevezni őket, mivel a fogyasztó többször is használhatja azokat, ha úgy kívánja, és a hordtasak elbírja.

¹⁵ 2004. április 29-i Plato Plastik Robert Frank ítélet (C-341/01, EU:C:2004:254); 2016. november 10-i Eco-Emballages és társai ítélet (C-313/15 és C-530/15, EU:C:2016:859).

¹⁶ 2018. november 13-i Levola Hengelo ítélet (C-310/17, EU:C:2018:899), 28. pont; 2022. október 6-i Contship Italia ítélet (C-433/21 és C-434/21, EU:C:2022:760), 24. pont.

29. A Bizottság szerint a 2013. évi rendelet hatályba lépett, és azt a hivatalos közzétételétől a 2017-es formális hatályon kívül helyezéséig alkalmazták Olaszországban.¹⁷ A 6. cikk mindenesetre 2013. szeptember 13-ig, a 98/34 irányelv 9. cikkében előírt várakozási időszak lejártáig elhalasztotta a rendelet alkalmazását. Mivel 2013. március 27-én hivatalosan közzétették, a rendelet tervezetből hatályos szabállyá vált, amiért a Bizottság nem adott ki véleményt az uniós joggal való összeegyeztethetőségére vonatkozóan.

30. Az olasz kormány és az Assobioplastiche véleménye szerint a 2013. évi rendelet soha nem lépett hatályba, mivel a Bizottság felé történő közlési eljárás lezárása nem volt sikeres, és érvényesült a 6. cikkében előírt felfüggesztő feltétel. Hatályától formálisan évekkel később fosztották meg, hogy „eltávolítsák” az olasz jogból, ez azonban valójában nem egy hatályos szöveg hatályon kívül helyezését jelentette.

31. A Papier Mettler kifejtette, hogy a 2/2012. sz. törvényerejű rendeletben¹⁸ előírt szankciórendszer működése a 2013. évi rendelet elfogadásával vette kezdetét, és e rendszert attól függetlenül alkalmazták, hogy ez utóbbi rendelet hatályba lépett-e vagy sem. Az, hogy őt nem sújtották szankciók, annak tudható be, hogy beszüntette a 2013. évi rendelet által Olaszországban betiltott műanyag hordtasakok értékesítését, ami az ebből eredő, általa követelt elmaradt haszonnal járt.

32. Mindenesetre a – belső jog értelmezésére egyedülként hatáskörrel rendelkező – kérdést előterjesztő bíróság feladata, hogy a 2013. évi rendelet hatálybalépésével és hatásaival kapcsolatos *zűrzávarról* döntsön. A Bíróság nem avatkozhat be olyan vitába, amelyet az eljáró bíróságnak kell eldöntenie.

33. Az előzetes döntéshozatal iránti kérelem megmagyarázhatatlan lenne, ha a kérdést előterjesztő bíróság úgy ítélné meg, hogy a 2013. évi rendelet (amely a Papier Mettler által hozzá benyújtott kereset tárgyát képezi) soha nem lépett hatályba és nem váltott ki joghatásokat. E tény megállapítása önmagában elegendő lenne az eredeti jogvita eldöntéséhez. Ha nem így ítéli meg, és előzetes döntéshozatal iránti kérelmet terjesztett elő, az azért van, mert úgy tűnik, hogy értelemszerűen az ellenkező álláspontot képviseli.

34. Mindenesetre nem gondolom, hogy a kérdést előterjesztő bíróság előtt folyó jogvita és maga az előzetes döntéshozatal iránti kérelem fiktívnek minősülhetne. Ezért úgy vélem, hogy az előzetes döntéshozatal iránti kérelem elfogadható, fenntartva, hogy a 2013. évi rendelet hatálybalépése és értelmezése tekintetében a nemzeti bíróság mondja ki a végső szót.

35. Az elfogadhatósággal kapcsolatos második kifogáshoz csupán annyit fűznék, hogy a 94/62 irányelv 4. cikkének (1a) bekezdése az időbeli hatály alapján nem alkalmazható az ügy tényállására. A tényállás 2013-ban valósult meg, az említett cikket pedig 2015-ben (a 2015/720 irányelvvel) illesztették be a 94/62 irányelvbe.

¹⁷ Az Assobioplastiche szerint (írásbeli észrevételeinek 4. pontja) a 2013. évi rendelet 2017. augusztus 13. óta nem hatályos, amely dátummal a 2015/720 irányelvet átültető olasz jogszabály, nevezetesen a 2017. augusztus 3-i Legge n.° 123-vel (123. számú törvény) [a GURI 2017. augusztus 12-i 188. száma, 1. o.], módosításokkal, törvénnyé alakított, 2017. június 20-i Decreto-legge n.° 91, disposizioni urgenti per la crescita economica nel Mezzogiorno (a Dél gazdasági fejlesztésére vonatkozó sürgős intézkedésekről szóló 91. sz. törvényerejű rendelet) [a GURI 2017. június 20-i 141. száma, 1. o.] lépett a helyébe.

¹⁸ A 2012. március 24-i Legge n.° 28-val (28. sz. törvény) [a GURI 2012. március 24-i 71. száma, 1. o.] módosításokkal, törvénnyé alakított, 2012. január 25-i Decreto-Legge n.° 2, misure straordinarie e urgenti in materia ambientale (a rendkívüli és sürgős környezetvédelmi intézkedésekről szóló 2. sz. törvényerejű rendelet; a továbbiakban: 2/2012. sz. törvényerejű rendelet) [a GURI 2012. január 25-i 20. száma, 1. o.].

C. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett első kérdés

36. A kérdést előterjesztő bíróság azt kívánja megtudni, hogy összeegyeztethető-e a 94/62 irányelv 16. cikkének (1) bekezdésével és a 98/34 irányelv 8. cikkével egy, a fentiekben ismertetett tartalmú olyan nemzeti szabályozás,¹⁹ amelyet a tagállam az elfogadását követően, de néhány nappal a hivatalos közzététele előtt jelentett be a Bizottságnak.²⁰

1. A 98/34 irányelv alkalmazása

37. Sem a kérdést előterjesztő bíróságnak, sem a jogvitában részt vevő feleknek nincsenek kétségei a 2013. évi rendeletben foglalt szabályozás (a 98/34 irányelv értelmében vett) műszaki szabályként való minősítését illetően. Az e minősítésből fakadóan a Bíróság előtt gyakran felvetett problémák²¹ nem merülnek fel a jelen ügyben, amelynek vitathatatlan előfeltevése, hogy a szabályozás műszaki szabálynak minősül.

38. Az olasz állam – amint azt az alábbiakban elemzem – köteles volt e műszaki szabályról (a 2013. évi rendelet) a tervezési szakaszban, azaz annak elfogadása előtt, értesíteni a Bizottságot.²²

39. A 98/34 irányelv 8. cikkének (1) bekezdése előírja a tagállamok számára, hogy azonnal közöljenek a Bizottsággal minden *műszakiszabály-tervezetet*. A közleményben meg kell jelölni „a szabály elfogadása szükségességének indokai[t] is [...], amennyiben ezek nem derülnek ki már a tervezetből is”. Ha a műszakiszabály-tervezet csak egy nemzetközi vagy európai szabvány teljes szövegét ülteti át, ebben az esetben a megfelelő szabványra történő hivatkozás is elegendő.

40. E kötelezettség elmulasztása azt vonja maga után, hogy a szóban forgó műszaki szabály magánszemélyekkel szemben – akár büntetőeljárás, akár magánszemélyek közötti más típusú peres eljárások keretében – nem érvényesíthető.²³

41. A 98/34 irányelv a tagállamok által közölt műszakiszabály-tervezetek ellenőrzésére vonatkozó hatáskörrel ruházza fel a Bizottságot.²⁴ Éppen e hatáskörök biztosítása érdekében rendelkezik a közlés elmulasztásához közvetlenül kapcsolódó következményekről, amint azt a Bíróság a CIA Security International ítéletben kimondta: a 98/34 irányelv 8. cikke szerinti kötelezettségek közvetlen hatállyal bírnak, a nem közölt nemzeti műszaki szabályok pedig magánszemélyekkel szemben nem érvényesíthetők.

¹⁹ Vagyis egy olyan szabály, amely megtiltja az egyszer használatos (eldobható), biológiai úton nem lebontható anyagokból előállított, de a [94/62] irányelvben meghatározott más követelményeknek megfelelő hordtasakok forgalmazását.

²⁰ Az első kérdés tehát az eljárási szempontokra összpontosít. A rendeletnek az EUMSZ 114. cikk (5) és (6) bekezdésével – anyagi okokból – való összeegyeztethetőségéről a második kérdés elemzése során foglalok állást.

²¹ Lásd például: 2022. november 24-i Belplant ítélet (C-658/21, EU:C:2022:925).

²² Lásd fentebb a 98/34 irányelv 1. cikkének 12. pontjában szereplő „műszakiszabály-tervezet” fogalom meghatározását.

²³ 1996. április 30-i CIA Security International ítélet (C-194/94, EU:C:1996:172, a továbbiakban: CIA Security International ítélet), 49. és 50. pont; 2016. február 4-i Ince ítélet (C-336/14, EU:C:2016:72), 84. pont; 2016. október 27-i James Elliott Construction ítélet (C-613/14, EU:C:2016:821), 64. pont; 2020. december 3-i Star Taxi App ítélet (C-62/19, EU:C:2020:980), 57. pont.

²⁴ A bejelentést követően kezdődő három, négy vagy hat hónapos időszak – amely során a bejelentett tervezetet nem lehet véglegesen elfogadni – célja az, hogy a Bizottság és a többi tagállam a bejelentő államnak a tervezet uniós joggal való összeegyeztethetőségével kapcsolatban részletes észrevételeket tehessen vagy véleményeket adhasson ki. Az említett időszak tizenkét hónapig meghosszabbodik, ha a Bizottság úgy dönt, hogy harmonizációs szabályt javasol a kérdésben.

42. Ugyanerre a következtetésre jutottak más, az itt elemzethez hasonló, például a 2000/31/EK irányelvben²⁵ az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások területéhez kapcsolódó, és az Airbnb Ireland ítélet²⁶ tárgyát képező tájékoztatási és ellenőrzési eljárásokban is.

43. Az Airbnb Ireland ítéletben a Bíróság egy ilyen jellegű irányelvben, amely hatásköröket ruház a Bizottságra, előírt kötelezettség következményeit illetően megerősítette, hogy az kellően egyértelmű, pontosan és feltétel nélküli: közvetlen hatállyal rendelkezik, és következésképpen a magánszemélyek a nemzeti bíróságok előtt hivatkozhatnak arra.²⁷

44. Az előzetes döntéshozatalra utaló határozat szerint a 2013. évi rendeletet 2013. március 12-én közzétették a Bizottsággal,²⁸ hat nappal később elfogadták, és 2013. március 27-én hivatalosan közzétették.

45. A Bizottság ilyen módon történő értesítése nem felel meg a 98/34 irányelv 8. cikkének (1) bekezdésében előírt kötelezettségnek, mivel:

- a műszakiszabály-tervezet kidolgozása a Bizottságnak történő közlés időpontjában már olyan előrehaladott állapotban volt, hogy már nem volt lehetőség a tervezet lényeges módosítására (valójában semmilyen módosítására).
- A Bizottsággal egy „műszakiszabály-tervezet” kell azonnal közölni, nem pedig annak végleges változatát.²⁹
- A fent jelzett időbeli sorrend miatt az Olasz Köztársaság nem vehette figyelembe a Svéd Királyság észrevételeit, valamint a Holland Királyság, illetve Nagy-Britannia és Észak-Írország Egyesült Királyságának részletes véleményét a műszakiszabály-tervezetről, mivel a 2013. évi rendeletet ezek kibocsátása előtt fogadták el.

46. Tehát kijátszásra került a 98/34 irányelvben előírt eljárás. A műszakiszabály-tervezetnek a Bizottság értesítését követő hat napon belüli elfogadása megsértette a 98/34 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésében előírt várakozási kötelezettséget: a tagállam a bejelentett tervezetet legalább három hónapig nem fogadhatja el azt követően, hogy a Bizottság kézhez vette az értesítést.

47. Az olasz kormány két okra hivatkozik intézkedésének igazolása és annak tagadása céljából, hogy megsértette a 98/34 irányelvet:

- a 2013. évi rendelettervezetről szóló értesítés egy korábbi, 2011-ben tett értesítés megismétlése.

²⁵ A belső piacon az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások, különösen az elektronikus kereskedelem, egyes jogi vonatkozásairól szóló, 2000. június 8-i európai parlamenti és tanácsi irányelv („Elektronikus kereskedelemről szóló irányelv”) (HL 2000. L 178., 1. o.; magyar nyelvű különkiadás 13. fejezet, 25. kötet, 299. o.). Az irányelv 3. cikke (4) bekezdése b) pontjának második franciabekezdése konkrét kötelezettséget ír elő a tagállamok számára, miszerint előzetesen közölniük kell a Bizottsággal és azzal a tagállammal, amelynek területén a szolgáltató letelepedett, hogy az adott szolgáltatás szabad mozgását korlátozó intézkedést szándékoznak hozni.

²⁶ 2019. december 19-i ítélet (C-390/18, EU:C:2011:1112, a továbbiakban: Airbnb Ireland ítélet), 88–97. pont.

²⁷ Az értesítési és ellenőrzési eljárás lehetővé teszi a Bizottság számára, hogy megakadályozza az EUM-Szerződéssel ellentétes kereskedelmi akadályok elfogadását vagy legalábbis azok fenntartását, különösen azáltal, hogy javaslatot tesz a nemzeti intézkedések módosítására (Airbnb Ireland ítélet, 90. és 92. pont).

²⁸ 2013/152/I. sz. közlemény, 2013. március 12., a bevásárlótasakokra vonatkozó, a 28/2012. sz. törvénnyel módosított 2/2012. sz. törvényerejű rendelet 2. cikkében foglalt műszaki előírások meghatározásáról szóló tárcaközi rendelettervezet. Megtekinthető a következő internetcímen: <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/es/search/?trisation=search.detail&year=2013&num=152>.

²⁹ 2005. szeptember 8-i Bizottság kontra Portugália ítélet (C-500/03, nem tették közzé, EU:C:2005:515), 39. pont.

– A 2013. évi rendelet hatálybalépése annak 6. cikke értelmében az értesítési eljárás sikeres lezárásától függ. Mivel a Bizottság nem adott ki véleményt, az eljárás nem zárult le sikeresen,³⁰ a rendelet soha nem lépett hatályba. Következésképpen Olaszország nem közölte a Bizottsággal az említett műszaki szabály végleges szövegét.³¹

48. E két igazolás egyike sem meggyőző számomra.

49. Ami a 2011. évi értesítést illeti,³² a Bizottsággal akkor közölt műszakiszabály-tervezet a (későbbi) 2/2012. sz. törvényerejű rendelet volt, amely meghosszabbította az UNI EN 13432:2002 harmonizált szabványnak nem megfelelő, eldobható műanyag hordtasakok forgalmazásának tilalmát. E törvényerejű rendelet 2. cikkének (1) bekezdése előírta a biológiai úton nem lebontható és nem komposztálható műanyag hordtasakok forgalmazási tilalmának hatályát meghatározó későbbi miniszteri rendelet kidolgozását. Ezenfelül előírta a jövőbeni szabályok megsértésére vonatkozó szankciókat.

50. Következésképpen – amint azzal a Bizottság a tárgyaláson érvelt – a 2013-as értesítés nem tekinthető a 2011-es értesítés pusztá megismétlésének. A 2013-as értesítés a műanyag hordtasakokra vonatkozóan tartalmaz új korlátozásokat, amelyekről a 98/34 irányelv értelmében a Bizottságot feltétlenül értesíteni kellett.

51. Ami a felfüggesztő feltételt (6. cikk) illeti, annak a 2013. évi rendelet szövegébe az olasz állam részéről való beillesztése összeegyeztethetetlen a 98/34 irányelvvel.

52. Valójában a 2013. évi rendelet hivatalos közzététele önmagában alkalmas arra, hogy hatással legyen az áruk szabad mozgására, mivel befolyásolja az Olaszországban forgalmazható műanyag hordtasakok típusait. A rendelet hatálybalépésének a 98/34 irányelv szerinti értesítési eljárás sikeres lezárásától való függővé tétele olyan jogalkotási technika, amely nem tartja tiszteletben a jogbiztonságot, mivel a magánszemélyek nem tudják, hogy mikor zárul le (sikeresen vagy sikertelenül) az eljárás, amihez igazítaniuk kell a magatartásukat.

53. Az ilyen jogalkotási technika ráadásul – mint a jelen esetben is – megakadályozza, hogy kellőképpen figyelembe vegyék a Bizottságnak és más tagállamoknak a műszakiszabály-tervezet uniós jogi szabályokkal való összeegyeztethetőségére vonatkozó részletes észrevételeit és véleményeit. Így meghiúsul a 98/34 irányelv által kitűzött cél, nevezetesen a kereskedelem műszaki akadályainak az előtt történő megelőzése, hogy korlátozó hatásukat kifejtenék.

54. Végső soron úgy vélem, hogy a 2013. évi rendelet elfogadása formális okokból megsértette a 98/34 irányelv 8. cikkének (1) bekezdését és 9. cikkének (1) bekezdését.

³⁰ Az olasz kormány a Bizottság által neki címzett, 2015. június 23-án kelt levelére hivatkozik.

³¹ Az olasz kormány szerint ez a körülmény vezetett a 2014. augusztus 11-i Legge n.º 116, recante disposizioni urgenti per il settore agricolo, la tutela ambientale e l'efficientamento energetico dell'edilizia scolastica e universitaria, il rilancio e lo sviluppo delle imprese, il contenimento dei costi gravanti sulle tariffe elettriche, nonché per la definizione immediata di adempimenti derivanti dalla normativa europea (az agrárszektorra, a környezetvédelemre, az oktatási és egyetemi épületek energiahatékonyságának növelésére, a vállalkozások elindítására és fejlesztésére, a villamosenergia-tarifákat terhelő költségek megtartására, valamint az európai szabályozásból eredő kötelezettségek haladéktalan meghatározására vonatkozó sürgős rendelkezésekről szóló 116. sz. törvény) [a GURI 2014. augusztus 20-i 192. számának rendes melléklete], módosításokkal, törvénnyé alakított, 2014. június 24-i Decreto-legge n.º 91 (91/2014. sz. törvényerejű rendelet) [a GURI 2014. június 24-i 144. száma, 1. o.] elfogadásához, amelynek 11. cikkének 2. *bis* bekezdése törölt a miniszteri rendeletre való, a 2/2012. sz. törvényerejű rendelet 2. cikkének (4) bekezdésében foglalt minden utalást azért, hogy a rendeletben előírt szankciók közvetlenül alkalmazhatók legyenek.

³² 2011/174/I. sz. közlemény, 2011. április 5., a biológiai úton nem lebontható bevásárlótasakok forgalmazásának tilalmáról szóló törvénytervezet. Megtekinthető a következő internetcímen: <https://ec.europa.eu/growth/tools-databases/tris/es/search/?trisaaction=search.detail&year=2011&num=174>.

2. A 94/62 irányelv alkalmazása

55. A 94/62 irányelv 16. cikkének (1) bekezdése értelmében a tagállamok, mielőtt intézkedéseket hoznának, azon intézkedések tervezeteiről, amelyeket az irányelv keretében (a csomagolással és a csomagolási hulladékkal kapcsolatban) kívánnak elfogadni, értesítik a Bizottságot.

56. Ugyanezen cikk (2) bekezdése kimondja, hogy ha a tervezett intézkedés műszaki előírásra is kiterjed, a tagállam utalhat arra, hogy az értesítés ugyancsak érvényes a 83/189/EGK irányelvre nézve is (amely irányelv helyébe később a 98/34 irányelv lépett).

57. Az olasz állam a 94/62 irányelv 16. cikke értelmében a 2013. évi rendelettervezetet közölte a Bizottsággal. Ez a rendelkezés (a 98/34 irányelv 9. cikkétől eltérően) nem ír elő olyan időszakot, amelynek során a tagállamnak a nemzeti szabálytervezet elfogadása előtt meg kellene várnia a Bizottság és a többi állam észrevételeit. Ezért nem gondolom, hogy Olaszország megsértette volna az említett rendelkezést, annak ellenére, hogy a 2013. évi rendeletet – amint azt már említettem – hat nappal a Bizottság értesítését követően tették közzé hivatalosan.

58. A 94/62 irányelv 16. cikke szerinti eljárás a nemzeti szabályozással kapcsolatban egyszerű *tájékoztatásra*, míg a 98/34 irányelv szerinti vonatkozó eljárás *tájékoztatásra és ellenőrzésre* irányul. Különböző eljárásokról van tehát szó, amelyek hatásai is különbözőek.

59. A 94/62 irányelv 16. cikkének sem a szövege, sem a célja nem teszi lehetővé annak megállapítását, hogy az előzetes közzététel kötelezettség elmulasztásának ugyanazok a hatásai, mint a 98/34 irányelvben foglalt kötelezettség elmulasztásának.

60. A 94/62 irányelv 16. cikke a tagállamok és a Bizottság közötti jogviszonyokra vonatkozik, és ezért nem keletkeztet a magánszemélyek javára olyan jogot, amelyet az említett cikkben foglalt kötelezettség valamely tagállam általi elmulasztása sérthetne. Ezért e rendelkezésre a nem bejelentett szabályok megsemmisítése vagy magánszemélyekre történő alkalmazásának mellőzése érdekében nem lehet a nemzeti bíróságok előtt hivatkozni.³³

61. Véleményem szerint a 94/62 irányelv 16. cikke a Bíróság Enichem Base és a Bulk Oil ítéleteiben³⁴ elemzettekhez hasonló, egyszerű tájékoztatási eljárást ír elő.

62. Az ilyen típusú eljárásban számomra logikusnak tűnik – ellentétben azzal, amit a Bizottság a tárgyaláson állított – a nemzeti rendelkezések magánszemélyekkel szembeni alkalmazhatatlanságának elutasítása, amennyiben e rendelkezéseket olyan uniós szabály által előírt előzetes értesítési kötelezettség tiszteletben tartása nélkül fogadták el, amely nem ír elő az említett kötelezettség elmulasztásához közvetlenül kapcsolódó jogkövetkezményeket.

³³ A hulladékokról szóló, 1975. július 15-i 75/442/EGK tanácsi irányelv (HL 1975. L 194., 39. o.; magyar nyelvű különkiadás 15. fejezet, 1. kötet, 23. o.) 3. cikkének (2) bekezdésével kapcsolatban lásd analógia útján: 1989. július 13-i Enichem Base és társai ítélet (380/87, EU:C:1989:318, a továbbiakban: Enichem Base ítélet), 22–24. pont.

³⁴ 1986. február 18-i Bulk Oil (Zug) ítélet (174/84, EU:C:1986:60), 62. pont.

63. A 94/62 irányelv 16. cikkében foglalt egyszerű tájékoztatási eljárás – ismétlem – nem tekinthető egyenértékűnek a 98/34 irányelv vagy más, ez utóbbi irányelv modelljét követő rendelkezésekben foglalt eljárásokkal, mint ahogyan a 2000/31 irányelv 3. cikke (4) bekezdése b) pontjának második franciabekezdésében előírt azon kötelezettséggel sem, amelyre már korábban utaltam.³⁵

64. A 94/62 irányelv 16. cikkének (2) bekezdésében és a 98/34 irányelv 8. cikkének (5) bekezdésében szereplő kereszthivatkozások nem változtatnak a fentiekben kifejtetteken. Ezek a rendelkezések annak jelzésére korlátozódnak, hogy egy nemzeti tervezet közlése két, különböző „közösségi jogszabály” által előírt tájékoztatási eljárás keretében is érvényes lehet. Ezáltal elkerülhető, hogy ugyanazt a tervezetet többször közöljék a Bizottsággal. Ez a szabály azonban nem változtat a két eljárás eltérő jellegén.

65. Azt is érdemes tisztázni, hogy – amint arra a Bizottság is rámutatott a tárgyaláson – a műszakiszabály-tervezetnek a 98/34 irányelv 8. cikke alapján történő bejelentése nem érvényes az EUMSZ 114. cikk (5) bekezdése alkalmazásában. Az EUM-Szerződés e rendelkezésének alkalmazásához a tagállamnak igazolnia kell, hogy az elfogadni kívánt nemzeti szabály a magasabb szintű környezetvédelemnek (beleértve a munkakörnyezetet is) a bejelentő állam olyan sajátos jellemzői miatti szükségességén alapul, amelyek a harmonizáló szabvány elfogadását követő új tudományos bizonyíték eredményeként merülnek fel.

66. A 98/34 irányelv alkalmazására irányuló értesítés nem igényel ilyen kimerítő indokolást. Ráadásul az említett irányelv szerinti értesítés a szabálytervezet hatálybalépésének bizonyos ideig – a Bizottság és a többi tagállam esetleges reakciójáig – tartó egyszerű felfüggesztésével jár.

67. Ezzel szemben az EUMSZ 114. cikk (5) bekezdése szerinti értesítés célja az, hogy a Bizottság jóváhagyja a szigorúbb nemzeti védintézkedést, miután ellenőrizte, hogy az nem képezi önkényes megkülönböztetés eszközét vagy a tagállamok közötti kereskedelem rejtett korlátozását, valamint hogy nem jelent akadályt a belső piac működésében.

D. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett második kérdés

68. A kérdést előterjesztő bíróság lényegében azt szeretné megtudni, hogy az olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja az eldobható (egyszer használatos), biológiai úton nem lebontható anyagokból előállított, de a 94/62 irányelvben meghatározott más követelményeknek megfelelő hordtasakok forgalmazását,

- ellentétes-e a 94/62 irányelv 9. cikkével és II. mellékletével összefüggésben értelmezett 18. cikkével;
- igazolható-e a magasabb szintű környezetvédelem biztosítására irányuló célkitűzés alapján.

³⁵ Airbnb Ireland ítélet, 94. pont: ez a kötelezettség „nem az [...] Enichem Base és társai ítélet [...] alapjául szolgáló ügyben szereplőhöz hasonló egyszerű tájékoztatási követelményt, hanem olyan lényeges eljárási követelményt képez, amely igazolja az információs társadalommal összefüggő szolgáltatások nyújtásának szabadságát korlátozó, nem közölt intézkedések magánszemélyekkel szembeni érvényesíthetlenségét”. E megállapítással nem ellentétes az, hogy fennáll a „»standstill« [kötelezettség] azon tagállammal szemben, amely az információs társadalommal összefüggő szolgáltatás nyújtásának szabadságát korlátozó intézkedést szándékozik tenni” (93. pont).

1. A nemzeti szabályozásnak a 94/62 irányelv 18. cikkével való összeegyeztethetlensége

69. E cikk értelmében „[a] tagállamok nem tilthatják meg olyan csomagolás forgalomba hozatalát területükön, amely eleget tesz ezen irányelv rendelkezéseinek”.

70. A 94/62 irányelv 9. cikke szerint „a csomagolást csak akkor lehe[t] forgalomba hozni, ha az eleget tesz az irányelvben, ideértve a II. mellékletet is, meghatározott lényeges követelményeknek”. Ez a melléklet szabályozza „a csomagolás összetételére, valamint újrafelhasználható és újrahasznosítható (ideértve az újrafeldolgozható) jellegére vonatkozó lényegi követelmények[et]”.³⁶

71. A Bíróság szerint a „csomagolóanyagok jelölés[e] és azonosítás[a], az újrahasználható, vagy hasznosítható csomagolóanyagok jellegére és összetételére vonatkozó követelmények” (94/62 irányelv 8–11. cikke és II. melléklete) teljes körű harmonizáció tárgyát képezték.³⁷

72. Ez a megállapítás az alábbi következményeket vonja maga után:

- amikor egy uniós szabály teljes körű harmonizációt valósít meg, biztosított, hogy a harmonizált követelményeknek megfelelően előállított termék szabadon mozog az Unió egész területén. A tagállamok elveszítik a közérdek védelmén alapuló további követelmények előírásának lehetőségét.³⁸
- A kimerítő harmonizáció során az uniós hatóságok elvégzik a termék szabad mozgására és a közérdek védelmére vonatkozó célkitűzés közötti szükséges mérlegelést, így a nemzeti hatóságok nem végezhetik el újra ezt a mérlegelést.
- Ha valamely területet uniós szinten kimerítő jelleggel szabályoztak, minden e területre vonatkozó nemzeti intézkedést e harmonizációs intézkedés rendelkezései, nem pedig az elsődleges jog rendelkezései alapján kell megítélni.³⁹

73. Ezen előfeltevések alapján a 94/62 irányelv 9. cikke (1) bekezdésével és II. mellékletével összefüggésben értelmezett 18. cikke – anyagi vagy érdemi okokból – megakadályozza a jelen ügyben vitatotthoz hasonló nemzeti szabályozás elfogadását.

74. A 2013. évi rendelet még akkor is megtiltja egy műszaki szabványnak (UNI EN 13432:2002) nem megfelelő hordtasakok forgalmazását, ha azok igazodnak a 94/62 irányelv II. mellékletének 3. pontjában a hasznosításra vonatkozóan előírt egyéb követelményekhez, kivéve, ha tiszteletben tartják az említett irányelv által szintén nem szabályozott, a falvastagságra és a formára vonatkozó egyéb műszaki előírásokat.

³⁶ Konkrétan az 1. pont a csomagolás gyártására és összetételére, a 2. pont az újrafelhasználására, a 3. pont pedig a hasznosítására vonatkozóan állapít meg különböző követelményeket. Ez utóbbi tekintetében a csomagolás hasznosítására vonatkozóan négy alternatív követelményt határoz meg, amelyek az újrafeldolgozás, az energetikai hasznosítás, a komposztálás útján vagy a biológiailag lebomló tulajdonságuk révén biztosíthatók. A csomagolás e hasznosítási technológiáinak bármelyikét alkalmazva minden esetben biztosított a csomagolásnak az Unió belső piacán történő forgalmazása.

³⁷ 2004. december 14-i Radlberger Getränkegesellschaft és S. Spitz ítélet (C-309/02, EU:C:2004:799), 56. pont; 2004. december 14-i Bizottság kontra Németország ítélet (C-463/01, EU:C:2004:797), 44. pont. Ezzel szemben „a csomagolások újrahasználatának előmozdítását szolgáló nemzeti rendszerek szervezése nem képezi tárgyát a teljes körű harmonizációnak”.

³⁸ 2018. április 12-i Fédération des entreprises de la beauté ítélet (C-13/17, EU:C:2018:246), 23. pont; 2003. május 8-i ATRAL ítélet (C-14/02, EU:C:2003:265), 44. pont; 1993. május 5-i Bizottság kontra Franciaország ítélet (C-246/91, EU:C:1993:174), 7. pont.

³⁹ 2023. január 19-i CIHEF és társai ítélet (C-147/21, EU:C:2023:31), 26. pont; 2022. február 24-i Viva Telecom Bulgaria ítélet (C-257/20, EU:C:2022:125), 23. pont.

75. A 2013. évi rendelet tehát – bár a hatékony környezetvédelmet és a hulladékgyűjtés hatékonyabbá tételét kívánja biztosítani – a komposztálás és a biológiai lebonthatóság módszereit támogatja (és részesíti előnyben) a 94/62 irányelv által megengedett újrafeldolgozással és energetikai hasznosítással szemben.

76. A 94/62 irányelv II. mellékletének 3. pontja egyenértékűként hivatkozik a csomagolás hasznosításának e négy módszerére. A nemzeti szabályozás tehát nem lehet ellentétes az európai uniós jogalkotó választásával, amikor ez utóbbi oly módon harmonizálta teljes mértékben a jogterületet, hogy a tagállamok számára lehetőséget hagyott volna arra, hogy a csomagolás hasznosításának egyes módszereit előnyben részesítsék vagy elutasítsák más módszerekkel szemben.

2. Környezetvédelmen alapuló igazolás?

77. A 94/62 irányelv 8–11. cikke és II. melléklete – ismétlem – kimerítő harmonizációt hajt végre a csomagolóanyagok jelölése és azonosítása, az újrahasználatos vagy hasznosítható csomagolóanyagok jellegére és összetételére vonatkozó követelmények tekintetében. Ennélfogva az Olasz Köztársaság számára egyetlen lehetőség állt rendelkezésre szigorúbb szabályok elfogadására: az EUMSZ 114. cikk (5) és (6) bekezdésében előírt lehetőség.⁴⁰

78. Az EUM-Szerződés e rendelkezései lehetőséget adnak valamely tagállamnak az új tudományos bizonyítékon alapuló, többek között a környezet védelmével kapcsolatos új nemzeti rendelkezések meghatározására az adott tagállamra jellemző olyan probléma miatt, amely a harmonizációs intézkedés elfogadása után merült fel.

79. Ez a lehetőség azonban a nemzeti intézkedés előzetes bejelentéséhez és ezen intézkedésnek a Bizottság általi, a bejelentéstől számított hat hónapon belüli jóváhagyásához van kötve.⁴¹ Mivel nem állapítható meg, hogy az olasz kormány eleget tett volna az említett követelményeknek, az EUMSZ 114. cikk (5) és (6) bekezdésében foglalt eltérés a jelen esetben nem alkalmazható.

3. A 94/62 irányelv 4. cikke (1a) bekezdésének hatása

80. Az olasz kormány és az Assobioplastiche azzal érvel, hogy a 2013. évi rendeletet megerősítette a 94/62 irányelv 4. cikke (1a) bekezdésének a 2015/720 irányelvvel történő beillesztése.

81. Érvelésük nem fogadható el, mivel:

- a 2015/720 irányelv, amelynek átültetési határideje 2016. november 27-én lejárt (2. cikk), időbeli hatályánál fogva nem alkalmazható a jogvitára, amely a 2013. évi rendelet elfogadásával kapcsolatban keletkezett.
- Mindenesetre, még ha a 2015/720 irányelv lehetővé is teszi a csomagolások szabad forgalmazása alóli, a 94/62 irányelvvel összeegyeztethető nemzeti eltéréseket, azt csak a könnyű (50 mikronnál kevesebb falvastagságú) műanyag hordtasakok esetében teszi. Ezzel szemben a 2013. évi rendelet szélesebb körű, a 60 mikront meghaladó falvastagságú műanyag hordtasakokra vonatkozó tilalmat tartalmazott.

⁴⁰ Lásd analógia útján: 2013. március 7-i Lapin ELY-keskus, liikenne ja infrastruktuuri ítélet (C-358/11, EU:C:2013:142), 37. pont.

⁴¹ A Bizottságnak ellenőriznie kell, hogy a nemzeti rendelkezés önkényes megkülönböztetés eszközének vagy a tagállamok közötti kereskedelem rejtett korlátozásának minősül-e, valamint hogy akadályt jelent-e a belső piac működésében.

82. Összefoglalva, a 94/62 irányelv 9. cikke (1) bekezdésével és II. mellékletével összefüggésben értelmezett 18. cikkével ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja az eldobható (egyszer használatos), biológiai úton nem lebontható anyagokból előállított, de a 94/62 irányelvben meghatározott más követelményeknek megfelelő hordtasakok forgalmazását, feltéve, hogy a tagállam az EUMSZ 114. cikk (5) és (6) bekezdése alapján e szabályozásra vonatkozóan nem értesítette a Bizottságot és nem kapta meg annak jóváhagyását.

E. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett harmadik kérdés

83. A kérdést előterjesztő bíróság azt szeretné megtudni, hogy a 94/62 irányelv 9. cikke (1) bekezdésével és II. mellékletével összefüggésben értelmezett 18. cikke közvetlen hatállyal rendelkezik-e, és az állami szervek kötelesek-e figyelmen kívül hagyni az eltérő nemzeti szabályozást.

84. Az irányelvek közvetlen hatályára vonatkozó állandó ítélkezési gyakorlat szerint:⁴²

- „[...] minden esetben, amikor valamely irányelv rendelkezései tartalmukat tekintve feltétel nélküliek és kellően pontosak, azokra a magánszemélyek a nemzeti bíróságok előtt az állammal szemben hivatkozhatnak, ha az elmulasztotta az irányelv határidőn belüli átültetését a nemzeti jogba, vagy azt helytelenül ültette át [...]”
- „[...] valamely uniós jogi rendelkezés egyrészt akkor feltétlen, ha olyan kötelezettséget fogalmaz meg, amely nem tartalmaz feltételt, és nem függ – a végrehajtásában vagy hatályában – az Unió intézményeinek vagy a tagállamoknak semmilyen jogi aktusától, másrészt pedig akkor kellően pontos ahhoz, hogy egy jogalany hivatkozhatson rá, és a bíróság alkalmazhassa, ha egyértelműen fogalmaz meg valamely kötelezettséget [...]”
- „[...] ugyan valamely irányelv bizonyos mérlegelési mozgásteret hagy a tagállamok számára a végrehajtási módozatok elfogadása során, ezen irányelv valamely rendelkezése tekinthető feltétlennek és pontosnak, ha egyértelműen megfogalmazott és pontosan meghatározott eredménykötelezettséget ír elő a tagállamok számára, amely a benne foglalt szabály alkalmazása tekintetében semmilyen feltételtől nem függ [...]”

85. A 94/62 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésével és II. mellékletével összefüggésben értelmezett 18. cikke olyan egyértelmű, pontos és feltétel nélküli uniós szabály, amely közvetlen hatályú, és amelyre a magánszemélyek hivatkozhatnak az olasz állam hatóságaival szemben a nemzeti bíróságok előtt.

86. E tekintetben elegendő újból arra emlékeztetni, hogy a 94/62 irányelv 18. cikke kimerítően és kivételek nélkül megtiltja a tagállamoknak, hogy területükön megakadályozzák az olyan csomagolások forgalomba hozatalát, amelyek megfelelnek azon követelményeknek, amelyeket maga az irányelv határoz meg.

⁴² 2022. március 8-i Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Közvetlen hatály) ítélet (C-205/20, EU:C:2022:168), 17–19. pont; 2018. november 6-i Max-Planck-Gesellschaft zur Förderung der Wissenschaften ítélet (C-684/16, EU:C:2018:874), 63. pont; 2021. január 14-i RTS infra és Aannemingsbedrijf Norré-Behaegel ítélet (C-387/19, EU:C:2021:13), 46. és 47. pont.

87. A 94/62 irányelv 9. cikkének (1) bekezdése a jelölésre és azonosításra, valamint az összetételre és az újrahasználható vagy hasznosítható jellegre vonatkozó ezen követelményekre utal (8–11. cikk és II. melléklet), amikor előírja, hogy csak az ezeknek megfelelő csomagolást lehet forgalmazni.

88. A II. melléklet konkrétan a csomagolás gyártására és összetételére (1. pont), újrafelhasználására (2. pont) és hasznosítására (3. pont) vonatkozó követelményeket tartalmazza. A melléklet – amint azt már elemeztem – a csomagolás hasznosítására vonatkozóan négy alternatív követelményt határoz meg (újrafeldolgozás, energetikai hasznosítás, komposztálás vagy biológiai lebonthatóság).

89. A 94/62 irányelvnek a 2015/720 irányelvvel történő módosításáig a 94/62 irányelvnek megfelelően előállított csomagolások szabad forgalmazása feltétel nélküli volt. Csak a 2015/720 irányelv hatálybalépését követően engedélyezték a tagállamoknak, hogy szigorúbb intézkedéseket vezessenek be a könnyű műanyag hordtasakok forgalmazására vonatkozóan.

90. Mivel a 94/62 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésével és II. mellékletével összefüggésben értelmezett 18. cikke közvetlen hatályú, a nemzeti bíróságnak a jogvita során figyelmen kívül kell hagynia bármilyen eltérő nemzeti szabályozást.⁴³

F. Az előzetes döntéshozatalra előterjesztett negyedik kérdés

91. Mivel az alapeljárás „az [olasz] közigazgatási szerv jogellenes magatartása miatt elszenvedett vagy elszenvedendő károk megtérítésére” irányul, az alapügyben eljáró bíróság azt kívánja megtudni, hogy „az olyan nemzeti szabályozás [...], amely tiltja az egyszer használatos, biológiai úton nem lebontható, de a [94/62] irányelv követelményeinek megfelelően előállított hordtasakok forgalmazását”, a [94/62] irányelv 18. cikke súlyos és nyilvánvaló megsértésének minősülhet-e.

92. Az uniós jog valamely államnak felróható megsértésével a magánszemélyeknek okozott károkért való állami felelősség megállapításának feltételei, hogy:

- a megsértett uniós jogi szabály célja, hogy e magánszemélyeket jogokkal ruházza fel.
- E szabály megsértése kellően súlyos.
- Fennáll a közvetlen okozati összefüggés e jogsértés és a jogsérelmet szenvedett ezen magánszemélyek kára között.⁴⁴

93. E három feltétel szükséges és elégséges a magánszemélyek számára a kártérítéshez való jog megalapozására. Semmi nem akadályozza azonban azt, hogy az állam felelőssége megállapítható legyen a nemzeti jog kevésbé szigorú feltételei alapján.⁴⁵

⁴³ 2019. június 24-i Popławski ítélet (C-573/17, EU:C:2019:530), 68. pont; 2022. január 18-i Thelen Technopark Berlin ítélet (C-261/20, EU:C:2022:33), 20. pont.

⁴⁴ 2022. június 28-i Bizottság kontra Spanyolország (Az uniós jog jogalkotó általi megsértése) ítélet (C-278/20, EU:C:2022:503), 31. pont; 2022. december 22-i Ministre de la Transition écologique és Premier ministre (Levegőtisztasággal kapcsolatos állami felelősség) ítélet (C-61/21, EU:C:2022:1015), 44. pont.

⁴⁵ 1996. március 5-i Brasserie du pêcheur és Factortame ítélet (C-46/93 és C-48/93, EU:C:1996:79), 66. pont; 2022. június 28-i Bizottság kontra Spanyolország (Az uniós jog jogalkotó általi megsértése) ítélet (C-278/20, EU:C:2022:503), 32. pont.

94. Főszabály szerint a nemzeti bíróságoknak a Bíróság által adott iránymutatásoknak megfelelően kell meghatározniuk, hogy teljesül-e e három feltétel.⁴⁶ E feltételek közül a kérdést előterjesztő bíróság kérdése csak az uniós jog kellően súlyos megsértésére irányul. Úgy tűnik tehát, hogy a másik kettővel kapcsolatban nincsenek kétségei.

95. A Bíróság iránymutatást adhat a kérdést előterjesztő bíróságnak arra vonatkozóan, hogy a jogvita összes körülményének fényében ő maga döntse el: a jelen ügyben történt-e kellően súlyos megsértés. A döntése tekintetében releváns körülmények között szerepel többek között:

- a megsértett szabály egyértelműségének és pontosságának foka;
- a megsértett szabály által a nemzeti hatóságok részére biztosított mérlegelési jogkör terjedelme;
- a kötelezettségzegés vagy a károkozás szándékos vagy gondatlan jellege;
- az esetleges jogi tévedés menthetősége vagy ennek hiánya; valamint
- az a körülmény, hogy valamely európai uniós intézmény által tanúsított magatartás hozzájárulhatott-e az uniós joggal ellentétes mulasztáshoz, vagy az uniós joggal ellentétes nemzeti intézkedés, illetve gyakorlat elfogadásához, illetve fenntartásához.⁴⁷

96. Ami az *egyértelműséget* és a *pontosságot* illeti, mindkét jellemző fennáll a 94/62 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésével és II. mellékletével összefüggésben értelmezett 18. cikke esetében. Olyan egyértelmű rendelkezésekről van szó, amelyek negatív kötelezettséget írnak elő a tagállamokkal szemben (nem akadályozhatják a teljes körű harmonizációt megvalósító irányelvben meghatározott jellemzőknek megfelelő csomagolás forgalmazását).

97. Nem kétséges az olasz állam *szándéka* arra irányult, hogy kizárólag a 2013. évi rendeletben foglalt műanyag hordtasakok forgalmazását engedélyezze, betiltva ugyanakkor más, a 94/62 irányelv szerint elfogadható hordtasakokat. Az igaz, hogy az említett intézkedés célja a szennyezés csökkentése volt, de az olasz jogalkotó tisztában volt azzal, hogy e szabály bevezetésével megsértheti a 94/62 irányelvet.⁴⁸

98. A 94/62 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésével és II. mellékletével összefüggésben értelmezett 18. cikke a nemzeti hatóságok részére nem biztosított *mérlegelési jogkört* arra vonatkozóan, hogy a területükön megtiltsák a harmonizált szabványoknak megfelelő csomagolást. Az olasz kormány az EUMSZ 114. cikk (5) és (6) bekezdése szerinti eljárás keretében a környezetvédelem terén szigorúbb szabályokat is elfogadhatott volna, de amint azt már kifejtettem, nem állapítható meg, hogy élt volna ezzel a lehetőséggel.

99. A tagállamoknak – amint arra rámutattam – a – 94/62 irányelvbe az új 4. cikk (1a) bekezdését beillesztő – 2015/720 irányelv elfogadásáig nem volt mérlegelési jogkörük arra, hogy az egyszer használatos könnyű műanyag hordtasakok forgalmazására vonatkozó szigorúbb nemzeti intézkedéseket fogadjanak el.

⁴⁶ 2014. június 19-i Specht és társai ítélet (C-501/12–C-506/12, C-540/12 és C-541/12, EU:C:2014:2005), 100. pont; 2018. október 4-i Kantarev ítélet (C-571/16, EU:C:2018:807), 95. pont.

⁴⁷ 1996. március 5-i Brasserie du pêcheur és Factortame ítélet (C-46/93 és C-48/93, EU:C:1996:79), 56. pont; 2019. július 29-én Hochtief Solutions Magyarországi Fióktelepe ítélet (C-620/17, EU:C:2019:630), 42. pont.

⁴⁸ Ezért tette a 98/34 irányelv szerinti eljárás sikeres lezárásától függővé a 2013. évi rendelet hatálybalépését.

100. E jogszabályi változásnak azonban lehet bizonyos hatása,⁴⁹ ha az alapügyben eljáró bíróság megállapítja, hogy az olasz állam (egy olyan *tévedés* miatt, amelynek menthetőségét e bíróságnak kell értékelnie) meg kívánta előzni a Bizottság 2013. november 4-i jogalkotási javaslatát,⁵⁰ amely a 2015/720 irányelv elfogadásához vezetett.

101. Ilyenformán azonban e javaslat a 2013. évi rendelet közzétételét követően került elfogadásra. Ezért aligha állítható, hogy ebben az esetben *egy uniós intézmény hozzájárult volna a nemzeti intézkedés elfogadásához*.

102. Összességében, az egyszer használatos, biológiai úton nem lebontható és nem komposztálható, valamint a falvastagság bizonyos feltételeinek nem megfelelő könnyű műanyag hordtasakok forgalmazásának tilalma – amennyiben az említett hordtasakok megfelelnek a 94/62 irányelv követelményeinek – a 94/62 irányelv 18. cikke nyilvánvalóan súlyos megsértésének minősülhet, aminek vizsgálata a kérdést előterjesztő bíróság feladata.

V. Véggözetkezés

103. A fentiekre tekintettel javaslom, hogy a Bíróság a Tribunale Amministrativo Regionale per il Lazio (Lazio tartományi közigazgatási bíróság, Olaszország) számára a következő választ adja:

„1) Az olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja az egyszer használatos (eldobható), biológiai úton nem lebontható anyagokból előállított, de a 94/62 irányelvben meghatározott más követelményeknek megfelelő hordtasakok forgalmazását, és amelyet a tagállam az elfogadását követően, bár néhány nappal a hivatalos közzétételét megelőzően közölt a Bizottsággal:

- sérti az 1998. július 20-i 98/48/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvvvel módosított, a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás és az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok megállapításáról [helyesen: a műszaki szabványok és szabályok, valamint az információs társadalom szolgáltatásaira vonatkozó szabályok terén alkalmazott információszolgáltatási eljárás megállapításáról] szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv 8. cikkének (1) bekezdését és 9. cikkének (1) bekezdését, és az említett szabályozás magánszemélyekkel szemben nem érvényesíthető;
- nem sérti a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló, 1994. december 20-i európai parlamenti és tanácsi irányelv 16. cikkének (1) bekezdése szerinti egyszerű tájékoztatási eljárást, ha az említett hordtasakok megfelelnek az ezen irányelvben foglalt többi követelménynek.

2) A 94/62 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésével és II. mellékletével összefüggésben értelmezett 18. cikkével ellentétes az olyan nemzeti szabályozás, amely megtiltja az eldobható (egyszer használatos), biológiai úton nem lebontható anyagokból előállított, de a 94/62 irányelvben meghatározott más követelményeknek megfelelő hordtasakok forgalmazását, feltéve, hogy a

⁴⁹ Mindenesetre az időbeli elem – a jogsértés gazdasági szereplőkre gyakorolt negatív hatásainak időtartamától függően – befolyásolhatja az olasz államot terhelő kártérítés kiszámítását: a nyilvánvalóan súlyos jogsértés a 2015/720 irányelv hatálybalépésével megszűnt, legalábbis az 50 mikronnál kisebb falvastagságú, egyszer használatos műanyag hordtasakok forgalmazásának tilalma tekintetében.

⁵⁰ 2013. november 4– (COM) 2013 761 végleges dokumentum. Javaslat a csomagolásról és a csomagolási hulladékról szóló 94/62/EK irányelvnek a könnyű műanyag hordtasakok felhasználásának csökkentése érdekében történő módosításáról szóló európai parlamenti és tanácsi irányelvre.

tagállam az EUMSZ 114. cikk (5) és (6) bekezdésében meghatározott eljárás keretében e szabályozásra vonatkozóan nem értesítette a Bizottságot és nem kapta meg annak jóváhagyását;

- 3) A 94/62 irányelv 9. cikkének (1) bekezdésével és II. mellékletével összefüggésben értelmezett 18. cikke közvetlen hatályú, és valamennyi állami szerv, köztük a bíróságok, kötelesek az előttük folyamatban lévő konkrét ügyben figyelmen kívül hagyni bármilyen eltérő nemzeti szabályozást;
- 4) Az egyszer használatos, biológiai úton nem lebontható és nem komposztálható, valamint a falvastagság bizonyos feltételeinek nem megfelelő könnyű műanyag hordtasakok forgalmazásának tilalma – amennyiben az említett hordtasakok megfelelnek a 94/62 irányelv követelményeinek – a 94/62 irányelv 9. cikke (1) bekezdésével és II. mellékletével összefüggésben értelmezett 18. cikke nyilvánvalóan súlyos megsértésének minősülhet, aminek meghatározása a kérdést előterjesztő bíróság feladata.”